

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра педагогіки та психології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор Міжнародного

гуманітарного університету д.ю.н.,

професор

Костянтин ГРОМОВЕНКО

«30» серпня 2024 р.



РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК.30 ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ

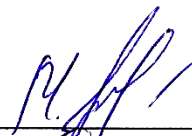
Галузь знань	<u>05 «Соціальні та поведінкові науки»</u>
Спеціальність	<u>053 «Психологія»</u>
Назва освітньої програми	<u>Психологія</u>
Рівень вищої освіти	<u>Перший (бакалаврський) рівень</u>

Одеса - 2024 рік

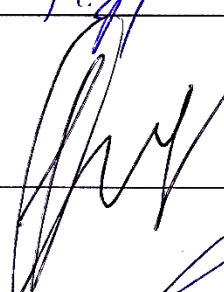
Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки та психології протокол № 1 від 29 серпня 2024 року.

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail
доцент кафедри педагогіки та психології, Кандидат психологічних наук Жигалкіна Наталія Віталіївна	+380677620478	lebedeva.com.ua@gmail.com

Завідувач кафедри педагогіки та психології к.психол.н., доцент

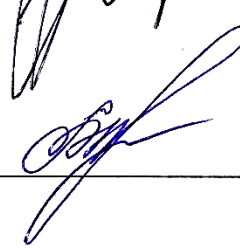

Наталя МЕЛЕНЧУК

Гарант освітньої програми
д.пед.н., проф


Світлана ЄРМАКОВА

Узгоджено

Начальник навчального відділу


Лариса РАЙЧЕВА

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3 Загальна кількість годин – 190	Галузь – 05 «Соціальні та поведінкові науки»	обов'язкова	
	Спеціальність – 053 «Психологія»	Рік підготовки:	
		4-й	5-й
		Семестр	
		8-й	10-й
		Лекції	
Мова навчання – українська	Рівень вищої освіти – Перший (бакалаврський) рівень	12 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		24 год.	6 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота та індивідуальні завдання	
		54 год.	80 год.
		Вид контролю:	
		залік	залік

Психологія як наука використовується практично у всіх напрямках сучасного життя. Основними функціями, які виконує психолог майже у всіх сферах своєї професійної діяльності, є психологічна діагностика, психологічна корекція та психологічна профілактика.

Введення курсу «**Організація роботи психологічної служби**» в систему підготовки психологів обумовлено необхідністю логічного продовження процесу теоретичного осмислення феноменів психологічної практики. Опанування основні поняття, напрямки роботи та особливості діяльності психологічних служб у різних соціальних сферах, а саме: в системі освіти, соціальних служб для молоді, охорони здоров'я, політики, органів внутрішніх справ та бізнесу. Знання, здобуті при вивченні курсу «Організація роботи психологічної служби» є підґрунтям для подальшої поглибленої фахової спеціалізації практичних психологів.

Метою дисципліни «Організація роботи психологічної служби» глибокого засвоєння знань та їх практичного закріплення програмою передбачені семінарські та практичні заняття. Контроль за ефективністю вивчення курсу відбувається шляхом виконання контрольних завдань і курсової роботи.

Передумови для вивчення дисципліни. Для вивчення даного курсу здобувачам необхідні знання з дисциплін: «Загальна психологія», «Вікова та педагогічна психологія», «Психологія особистості», «Соціальна психологія», «Академічна доброчесність та професійна етика».

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «Організація роботи психологічної служби» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК12. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючи принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК):

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову, в т.ч. особам, які отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни).

СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту.

СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

Навчальна дисципліна «Організація роботи психологічної служби» забезпечує досягнення програмних результатів навчання (ПР), передбачених освітньою програмою:

ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.

ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

ПР15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

знання:

- документи, що регламентують діяльність психологічної служби в Україні;
- етапи розвитку практичної психології;
- види роботи практичного психолога;
- етичні засади роботи практичного психолога

вміння:

- визначати професійно значущі властивості для практичного психолога;
- планувати психологічну роботу;
- проводити розрахунок затрат часу на виконання різних видів робіт.

навички:

теоретичні засади, історія розвитку, організація, структура, функціональні обов'язки та зміст роботи працівників психологічної служби та вимоги до особистості практичного психолога.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Організація діяльності психологічної служби в системі збройних сил України.

Зміст і завдання психологічної роботи у військовому підрозділі у мирний час. Основні форми психологічної роботи, психологічної служби в системі Збройних Сил. Місце командира і його заступника з виховної роботи в організації і здійсненні психологічної роботи. Нормативне забезпечення організації діяльності психологічної служби в системі збройних сил України.

Тема 2. Організація діяльності психологічної служби в системі охорони здоров'я.

Організаційні аспекти діяльності медичного (клінічного) психолога. Особливості організації роботи медичного (клінічного) психолога в реабілітаційних центрах. Організація психологічної допомоги в психіатричних установах. Робота медичного (клінічного) психолога в установах, що надають психіатричну допомогу. Нормативне забезпечення організації діяльності психологічної служби в системі охорони здоров'я.

Тема 3. Організація діяльності психологічної служби в органах внутрішніх справ.

Основні принципи, напрямки та завдання соціально-психологічної роботи в службі безпеки України. Правова соціалізація в юридичній діяльності. Нормативне забезпечення організації психологічної служби в органах внутрішніх справ.

Тема 4. Організація діяльності психологічної служби системи освіти і науки України.

Нормативно-правове забезпечення діяльності психологічної служби освіти. Структура психологічної служби в системі освіти і науки України. Функції та завдання психолога в закладі освіти. Особливості діяльності психолога на різних рівнях освіти (дошкілля, школа, ЗВО). Форми і методи роботи практичного психолога. Психологічний супровід учасників освітнього процесу. Психологічна підтримка дітей з особливими освітніми потребами. Профілактика девіантної поведінки та булінгу в освітньому середовищі. Взаємодія психологічної служби з педагогами, батьками, адміністрацією. Професійна етика та компетентність фахівця психологічної служби. Психологічна служба в умовах воєнного стану та кризових ситуацій. Перспективи розвитку психологічної служби в освіті України.

Тема 5. Психологічна служба організації (підприємства).

Поняття та мета діяльності психологічної служби в організації. Функції та завдання психолога у виробничому або корпоративному середовищі. Структура та організаційне підпорядкування психологічної служби на підприємстві. Напрями роботи психолога з персоналом (адаптація, навчання, розвиток, профілактика вигорання тощо). Психодіагностика в організаційному середовищі (оцінка мотивації, стресу, комунікативних навичок). Профорієнтаційна та кадрова робота психолога. Особливості роботи психолога з керівниками та лідерами команд. Етичні засади діяльності психолога в корпоративному середовищі. Психологічна підтримка персоналу в умовах криз і змін (реорганізація, скорочення, війна).

Тема 6. Соціально-психологічна служба в системі соціальних служб для молоді.

Поняття соціально-психологічної служби та її місце в системі соціальних служб для молоді. Нормативно-правова база функціонування соціально-психологічної служби. Цілі, завдання та принципи діяльності соціально-психологічної служби для молоді. Структура та організаційна модель соціально-психологічної служби. Цільові групи молоді, з якими працює служба (молодь у складних життєвих обставинах, ВПО, безробітні, підлітки, молоді батьки тощо). Основні напрями діяльності служби: консультування, профілактика, корекція, супровід. Форми та методи

соціально-психологічної роботи з молоддю. Психологічне консультування молоді з проблем самоідентичності, вибору професії, міжособистісних відносин. Соціальний супровід молоді в кризових ситуаціях (наси́льство, залежності, сирітство, травматичні події). Професійна компетентність фахівців соціально-психологічної служби. Етичні засади діяльності фахівця служби в роботі з молоддю.

Тема 7. Організація діяльності психологічної служби у сфері політики

Політична психологія як наукова та практична галузь. Завдання та роль психолога у політичному середовищі. Організаційні моделі діяльності психологічної служби у сфері політики. Психологічний супровід політичних лідерів і команд. Формування політичного іміджу: участь психолога. Психодіагностика політичних діячів та виборців. Психологічна підтримка в кризових політичних ситуаціях (інформаційні атаки, тиск, загроза). Робота з політичними командами: мотивація, лояльність, згуртованість. Етичні стандарти діяльності психолога у сфері політики. Взаємодія психолога з медіа, соціологами, політтехнологами.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				Заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		лекц.	прак	сам. роб.		лекц.	прак	сам. роб.
Тема 1. Організація діяльності психологічної служби в системі збройних сил України.	14	2	4	8	14	1	1	12
Тема 2. Організація діяльності психологічної служби в системі охорони здоров'я.	14	2	4	8	14	1	1	12
Тема 3. Організація діяльності психологічної служби в органах внутрішніх справ.	14	2	4	8	12	-	-	12
Тема 4. Організація діяльності психологічної служби системи освіти і науки України.	14	2	4	8	14	1	1	12
Тема 5. Психологічна служба організації (підприємства).	14	2	2	10	13	-	1	12
Тема 6. Соціально-психологічна служба в системі соціальних служб для молоді	10	1	4	5	12	1	1	10
Тема 7. Організація діяльності психологічної служби у сфері політики	10	1	2	7	11	-	1	10
Усього годин	90	12	24	54	90	4	6	80
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ - ЗАЛІК								

5. ПИТАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Організація діяльності психологічної служби в системі збройних сил України. Питання до обговорення:	4	1

	1.«Етичний кодекс психолога» - принцип відповідальності; принцип професійної компетентності; правової обґрунтованості; гуманізму; добровільності; своєчасності; всебічного забезпечення. 2. Старший офіцер із соціально психологічної служби зобов'язаний. 3. Рекомендації щодо виявлення осіб з ознаками нервово-психічної нестійкості. 4. Вивчення соціально-психологічних процесів і явищ у військових колективах.		
2	Тема 2. Організація діяльності психологічної служби в системі охорони здоров'я. <i>Питання до обговорення:</i> 1. Спрямованість психотерапії. Організація роботи клінічного (медичного) психолога в психотерапевтичних підрозділах. 2. Клініки відновлюючої терапії і нейрореабілітації. 3.Клініки і центри сексології, медичні установи соматичного профілю. 4. Установи паліативної медицини. 5. Специфіка надання психологічної допомоги тяжким соматичним хворим.	4	1
3	Тема 3. Організація діяльності психологічної служби в органах внутрішніх справ. <i>Питання до обговорення</i> 1.Психологія засудженого, завдання і умови ресоціалізації. 2.Основні напрямки ресоціалізації особистості засудженого. 3.Психологічні аспекти організації життєдіяльності засуджених. 4. Методи вивчення особистості засудженого і психологічного впливу на нього в процесі перевиховання.	4	-
4	Тема 4. Організація діяльності психологічної служби системи освіти і науки України. <i>Питання до обговорення</i> 1. Нормативно-правове забезпечення діяльності психологічної служби освіти. 2. Функції та завдання психолога в закладі освіти. 3. Особливості діяльності психолога на різних рівнях освіти (дошкілля, школа, ЗВО). 4. Психологічна підтримка дітей з особливими освітніми потребами. 5. Профілактика девіантної поведінки та булінгу в освітньому середовищі. 6. Психологічна служба в умовах воєнного стану та кризових ситуацій.	4	1
5	Тема 5. Психологічна служба організації (підприємства). <i>Питання до обговорення</i> 1. Поняття та мета діяльності психологічної служби в організації. 2. Напрями роботи психолога з персоналом (адаптація, навчання, розвиток, профілактика вигорання тощо). 3. Психодіагностика в організаційному середовищі (оцінка мотивації, стресу, комунікативних навичок). 4. Профорієнтаційна та кадрова робота психолога. 5. Етичні засади діяльності психолога в корпоративному середовищі.	2	1
6	Тема 6. Соціально-психологічна служба в системі соціальних служб для молоді. <i>Питання до обговорення</i> 1. Цілі, завдання та принципи діяльності соціально-психологічної служби для молоді.	4	1

	2. Цільові групи молоді, з якими працює служба (молодь у складних життєвих обставинах, ВПО, безробітні, підлітки, молоді батьки тощо). 3. Форми та методи соціально-психологічної роботи з молоддю. 4. Психологічне консультування молоді з проблем самоідентичності, вибору професії, міжособистісних відносин. 5. Соціальний супровід молоді в кризових ситуаціях (насильство, залежності, сирітство, травматичні події). 6. Професійна компетентність фахівців соціально-психологічної служби.		
7	Тема 7. Організація діяльності психологічної служби у сфері політики <i>Питання до обговорення</i> 1. Завдання та роль психолога у політичному середовищі. 2. Психологічний супровід політичних лідерів і команд. 3. Формування політичного іміджу: участь психолога. 4. Робота з політичними командами: мотивація, лояльність, згуртованість. 5. Взаємодія психолога з медіа, соціологами, політтехнологами.	2	1
	Всього	24	6

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

До самостійної роботи здобувачів щодо вивчення дисципліни «Організація роботи психологічної служби» включаються:

1. Знайомство з науковою та навчальною літературою відповідно зазначених у програмі тем.
2. Опрацювання лекційного матеріалу.
3. Підготовка до практичних занять.
4. Консультації з викладачем протягом семестру.
5. Самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни.
6. Підготовка та виконання індивідуальних завдань у вигляді есе, презентацій тощо.
7. Підготовка до підсумкового контролю.

Тематика, питання та індивідуальні завдання до самостійної підготовки

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Організація діяльності психологічної служби в системі збройних сил України. 1. Опрацювати нормативно-правові документи, що регламентують діяльність психологічної служби ЗСУ (накази, положення, стандарти). Підготувати короткий огляд (2-3 сторінки). 2. Підготувати схему або таблицю структури психологічної служби в Збройних Силах України: рівні, функції, підпорядкування. 3. Проаналізувати модель функціонування психологічної служби ЗСУ в умовах воєнного стану та запропонувати шляхи її удосконалення. Підготувати презентацію на одну з тем: - «Основні напрями діяльності військового психолога» - «Психологічне забезпечення бойових дій» - «Профілактика ПТСР у ЗСУ: роль психологічної служби» 4. Розробити план заходу психологічної підготовки особового складу (заняття, тренінг, лекція тощо).	8	12

	5. Підготувати презентацію на тему: «Психологічна служба ЗСУ: сучасний стан та перспективи розвитку».		
2	Тема 2. Організація діяльності психологічної служби в системі охорони здоров'я. 1. Ознайомитися з <i>Положенням про психологічну службу в системі охорони здоров'я України</i>. 2. Скласти короткий конспект основних положень, що регламентують функції та завдання медичного психолога. 3. Порівняйте діяльність психологічної служби у медичних установах України та однієї з країн Європи (наприклад, Німеччини чи Польщі). Виділіть спільні та відмінні риси, зробіть висновки щодо можливих шляхів удосконалення української системи.	8	12
3	Тема 3. Організація діяльності психологічної служби в органах внутрішніх справ. 1. Ознайомитися з нормативно-правовими актами, що регламентують діяльність психологічної служби в МВС України. Підготувати короткий огляд ключових документів (2–3 сторінки). 2. Скласти схему структури психологічної служби в системі МВС, включаючи підрозділи Національної поліції, Нацгвардії, ДСНС та ін. 3. Підготувати доповідь на одну з тем: «Психологічне забезпечення професійної діяльності поліцейських» «Профілактика професійного вигорання в органах внутрішніх справ» «Роль психолога у кризових ситуаціях: переговори, шантаж, загроза життю» 4. Скласти план заходів із психопрофілактики для працівників поліції, які несуть службу в умовах підвищеного ризику. 5. Розробити сценарій тренінгу або заняття з формування стресостійкості для працівників внутрішніх справ. 6. Підготувати презентацію на тему: «Психологічна служба в МВС України: структура, функції, виклики». 7. Написати есе на тему: «Етичні аспекти роботи психолога в органах внутрішніх справ».	8	12
4	Тема 4. Організація діяльності психологічної служби системи освіти і науки України 1. Ознайомитися з основними нормативно-правовими актами, що регламентують діяльність психологічної служби у сфері освіти (накази МОН, положення, стандарти). Підготувати огляд (2–3 сторінки). 2. Скласти схему структури психологічної служби системи освіти, охопивши різні рівні: заклади загальної середньої, професійної, фахової передвищої та вищої освіти. 3. Розробити перелік основних напрямів діяльності практичного психолога в закладі освіти та коротко охарактеризувати кожен з них. 4. Підготувати доповідь на одну з тем: «Психологічний супровід учасників освітнього процесу» «Роль психолога у формуванні безпечного освітнього середовища» «Профілактика булінгу в закладах освіти: функції психологічної служби» 5. Описати структуру робочого плану практичного психолога ЗЗСО, визначити основні блоки діяльності протягом навчального року.	8	12

	6. Проаналізувати співпрацю психологічної служби із педагогічним колективом: які форми роботи є найефективнішими, приклади взаємодії.		
5	Тема 5. Психологічна служба організації (підприємства) 1. Ознайомитися з функціями психолога в організації, підготувати короткий опис основних напрямів його діяльності (психодіагностика, профорієнтація, профілактика стресу, тощо). 2. Скласти модель структури психологічної служби підприємства (з прикладом великої компанії, виробничого підприємства або IT-фірми). 3. Підготувати доповідь на одну з тем: «Роль психолога в системі управління персоналом» «Психологічна адаптація працівників на новому робочому місці» «Профілактика професійного вигорання в умовах інтенсивної праці» 4. Розробити перелік психопрофілактичних заходів для працівників підприємства (на вибір: новачки, лінійні працівники, керівники). 5. Підготувати сценарій тренінгу або семінару з розвитку емоційного інтелекту, стресостійкості чи командної взаємодії для колективу. 6. Написати есе на тему: «Місце психологічної служби в сучасному бізнесі: необхідність чи формальність?»	10	12
6	Тема 6. Соціально-психологічна служба в системі соціальних служб для молоді 1. Побудуйте схему організації соціально-психологічної служби в системі соціальних служб для молоді. Опишіть основні напрямки діяльності психолога в цій системі (профілактика, консультування, кризове втручання тощо). 2. Проведіть онлайн-дослідження діяльності одного з територіальних центрів соціальних служб (наприклад, з офіційного сайту чи соцмереж). Опишіть, які програми реалізуються для молоді, та оцініть роль психолога у цих програмах. 3. Опрацюйте ситуацію: <i>17-річна дівчина звернулась до соціальної служби з приводу конфлікту з батьками, внаслідок чого вона втекла з дому. Є ознаки емоційного виснаження та дезадаптації.</i> Складіть план дій психолога у рамках міждисциплінарної команди. Визначте, які методи психологічної допомоги доцільні у цьому випадку. 4. Розробіть план проведення інтерактивного заходу для молоді на тему: «Психологічна підтримка у кризових ситуаціях» «Як і де шукати допомоги у складних життєвих обставинах». Вкажіть мету, цільову аудиторію, формат, основні етапи заходу.	5	10
7	Тема 7. Організація діяльності психологічної служби у сфері політики 1. Ознайомитися з поняттям «політична психологія» та роллю психолога у політичній сфері. Підготувати короткий огляд ключових завдань психолога в політичному середовищі. 2. Підготувати доповідь на одну з тем: «Психологічна підтримка політичних лідерів і команд» «Маніпулятивні технології у політичній комунікації: психологічний аналіз» «Роль політичного іміджу: як психолог впливає на його формування» 3. Скласти перелік психологічних задач, які постають у сфері політики (стрес у передвиборчий період, публічні виступи, конфлікти в команді, іміджеві кризи тощо).	7	10

	4. Проаналізувати діяльність політичного консультанта або медіа-психолога, використовуючи приклади з публічних джерел (можна взяти українські або міжнародні приклади). 5. Розробити план психопрофілактичної програми для політичної команди, що працює у кризових умовах (інформаційна атака, суспільне невдоволення, виборчі поразки тощо).		
	Всього	54	80

7. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Види контролю	Складові оцінювання	
	Для екзамену	Для заліку
поточний контроль , який здійснюється у ході: проведення практичних (лабораторних) занять, виконання самостійної роботи, індивідуальних завдань, дослідна робота здобувача тощо.	50%	100%
підсумковий контроль	50%	

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; робота у групах; ділова гра, розв'язання ситуаційних завдань, кейсів, практичних завдань, екзамен(залік)
--	--

Питання до заліку

1. Поняття про теоретичну, прикладну та практичну психологію.
2. Відмінність та взаємозв'язок теоретичної, прикладної та практичної психології.
3. Практична психологія як галузь професійної діяльності.
4. Основні завдання практичної психології.
5. Взаємозв'язок практичної психології та психологічної практики.
6. Основні завдання практичної психології як професійної діяльності.
7. Основні завдання практичної психології як галузі психологічної науки.
8. Особливості розвитку практичної психології на Заході.
9. Основні теоретико-методологічні підходи в західній практичній психології: психодинамічний напрям.
10. Основні теоретико-методологічні підходи в західній практичній психології: поведінковий напрям.
11. Основні теоретико-методологічні підходи в західній практичній психології: когнітивний напрям.
12. Основні теоретико-методологічні підходи в західній практичній психології: гуманістична психотерапія.
13. Розвиток і становлення практичної психології в Україні.
14. Психологічна проблема особистості (групи) як категорія практичної психології.
15. Співвідношення життєвої та психологічної проблеми.
16. Типологія психологічних проблем за рівнем їх усвідомлення суб'єктом або оточуючими його людьми.
17. Типологія психологічних проблем за змістом.

18. Типологія психологічних проблем залежно від їх значення для подальшої долі людини.
19. Типологія психологічних проблем за основними сферами активності людини.
20. Життєва ситуація особистості як базова категорія прикладної психології.
21. Основні складові життєвої ситуації особистості.
22. Співвідношення життєвої ситуації та соціальної ситуації розвитку.
23. Аналіз життєвої ситуації в контексті життєвого шляху особистості.
24. Життєтворчість і психологічна допомога особистості.
25. Практикуючий психолог і практичний психолог: спільні та відмінні характеристики.
26. Особливості діяльності академічного та практикуючого психолога.
27. Труднощі в діяльності практикуючого психолога у вітчизняній психологічній практиці.
28. Основні труднощі в діяльності практикуючих психологів у вітчизняній психологічній практиці.
29. Основні види професійної діяльності практикуючого психолога.
30. Просвітницька робота практикуючого психолога.
31. Профілактична робота практикуючого психолога.
32. Діагностична робота практикуючого психолога.
33. Психокорекційна робота практикуючого психолога.
34. Психологічне консультування як вид діяльності практикуючого психолога.
35. Принципи діяльності практикуючого психолога.
36. Принципи діяльності практикуючого психолога, які відображають ставлення до клієнта.
37. Принципи діяльності практикуючого психолога, які відображають основи взаємодії психолога і клієнта.
38. Етичні принципи в діяльності практикуючого психолога.
39. Методи досліджень практикуючого психолога.
40. Організаційно-методичні основи діяльності практикуючих психологів.
41. Особливості підготовки практикуючих психологів для різних соціальних сфер.
42. Проблема ліцензування діяльності практикуючих психологів.
43. Розвиток практичної психології як національної системи психологічних служб.
44. Нерівномірність розвитку психологічної служби в різних соціальних сферах.
45. Організаційні моделі діяльності психологічних служб.
46. Переваги і недоліки внутрішньоорганізаційної моделі діяльності психологічних служб.
47. Переваги і недоліки зовнішньоорганізаційної моделі діяльності психологічних служб.
48. Структура управління національною системою психологічних служб.
49. Основні функції органів управління національною системою психологічних служб.
50. Організація психологічної служби в системі освіти.
51. Основні види роботи практичного психолога з педагогічним колективом, учнями та батьками.
52. Організація психологічної служби в системі соціальних служб для молоді.
53. Особливості роботи практичного психолога в системі соціальних служб для молоді.
54. Організація психологічної служби в системі охорони здоров'я.
55. Основні напрями роботи практичного психолога в системі охорони здоров'я.
56. Організація психологічної служби у сферах державної служби та політики.
57. Організація психологічної служби в органах внутрішніх справ.
58. Основні напрями роботи практичного психолога в органах внутрішніх справ.
59. Організація психологічної служби у сфері бізнесу.
60. Основні напрями роботи практичного психолога у сфері бізнесу.

8. ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ТА ФАХОВОЇ ПЕРДВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ У МІЖНАРОДНОМУ ГУМАНІТАРНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

(поточний контроль, підсумковий контроль, загальний результат оцінювання)

ЕКЗАМЕН

<i>Поточний контроль</i>			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на практичних (лабораторних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних (лабораторних) занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних (лабораторних) занять	30
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Індивідуальне тестування, завдання, підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань, дослідна робота здобувача			
1.3. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять, наукових конференцій та круглих столів.	10
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль екзамен			50
Загальний результат оцінювання			100

Поточний контроль знань здобувачів освіти при формі контролю **екзамен** (максимум 50 балів) оцінюється за шкалою («2», «3», «4», «5»), з обов'язковим переведенням балів за кожний вид роботи таким чином:

- за підготовку до аудиторних занять (максимум 30 балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості практичних (лабораторних) занять, для переведу балів за підготовку до аудиторних занять середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 6;
- за виконання завдань для самостійного опрацювання (тестування, завдання, підготовка реферату (есе) за заданою тематикою) (максимум 10 балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості програмного матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення, для переведу зазначених балів середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 2;
- за інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовку наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо (максимум 10- балів) здобувачу освіти необхідно мати не

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі здобувачами

менше 1/2 оцінок від загальної кількості інших видів індивідуальних завдань, для переведу балів за підготовку до аудиторних занять середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 2.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗА ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ

- «2» - виставляється за неправильну відповідь (письмову роботу), яка не відповідає змісту теми та свідчить про нерозуміння її основних положень;
- «3» - виставляється за відповідь (письмову роботу), яка відповідає змісту теми, але є неповною і неточною у визначенні понять, свідчить про неповне розуміння основних положень навчального матеріалу, свідчить про те, що знання студента мають фрагментарний, поверховий характер;
- «4» - оцінюється правильна і обґрунтована відповідь (письмова робота), з якої видно, що студент знає й розуміє теоретичний матеріал в обсязі навчальної теми, володіє необхідними навичками, не допускає суттєвих помилок.
- «5» - оцінюється повна, правильна, ґрунтовна відповідь (письмова робота) на запитання теми, що передбачає логічність і послідовність викладу матеріалу, володіння термінологією, показує вміння повно й глибоко використовувати теоретичні знання в практичній площині.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ЗА ЕКЗАМЕН (максимум 50 балів)

Рівень знань оцінюється:

- від 40 до 50 балів - студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки;
- від 30 до 40 балів - студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді;
- 20 - 30 балів - студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки.
- 10 - 20 балів - володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих;
- 0 - 10 балів - володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки.

ЗАЛІК

<i>Поточний контроль</i>			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на практичних (лабораторних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних (лабораторних) занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних (лабораторних) занять	60
Виконання завдань для самостійного опрацювання			

1.2. Індивідуальне тестування, завдання, підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до робочої програми тарозкладу занять	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ² , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	20
Виконання індивідуальних завдань, дослідна робота здобувача			
1.3. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	Відповідно до робочої програми тарозкладу занять	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять, наукових конференцій та круглих столів.	20
Разом балів за поточний контроль			100
Загальний результат оцінювання			100

Поточний контроль знань здобувачів освіти при формі контролю **залік** (максимум 100 балів) оцінюється за шкалою («2», «3», «4», «5»), з обов'язковим переведенням балів за кожний вид роботи таким чином:

- за підготовку до аудиторних занять (максимум 60 балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості практичних (лабораторних) занять, для переведу балів за підготовку до аудиторних занять середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 12;
- за виконання завдань для самостійного опрацювання (тестування, завдання, підготовка реферату (есе) за заданою тематикою) (максимум 20 балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості програмного матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення, для переведу зазначених балів середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 4;
- за інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовку наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо (максимум 20- балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості інших видів індивідуальних завдань, для переведу балів за підготовку до аудиторних занять середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 4.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗА ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ

- «2» - виставляється за неправильну відповідь (письмову роботу), яка не відповідає змісту теми та свідчить про нерозуміння її основних положень;
- «3» - виставляється за відповідь (письмову роботу), яка відповідає змісту теми, але є неповною і неточною у визначенні понять, свідчить про неповне розуміння основних положень навчального матеріалу, свідчить про те, що знання студента мають фрагментарний, поверховий характер;
- «4» - оцінюється правильна і обґрунтована відповідь (письмова робота), з якої видно, що студент знає й розуміє теоретичний матеріал в обсязі навчальної теми, володіє необхідними навичками, не допускає суттєвих помилок.
- «5» - оцінюється повна, правильна, ґрунтовна відповідь (письмова робота) на запитання теми, що передбачає логічність і послідовність викладу матеріалу, володіння термінологією, показує вміння повно й глибоко використовувати теоретичні знання в практичній площині.

² Індивідуально-консультативна робота викладача зі здобувачами

9. КРИТЕРІЇ ЗАГАЛЬНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ (для іспиту / заліку)

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів. Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;
- «добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів. Студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;
- «добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів. Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;
- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);
- «задовільно» / «зараховано» E - від 60 до 63 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.
- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» FX – від 35 до 59 балів. Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.
- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Студент не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	Відмінно	зараховано
82-89 (8-9)	B	Добре	
74-81(6-7)	C		
64-73 (5)	D	Задовільно	
60-63 (4)	E		
35-59 (3)	FX	незадовільно	не зараховано
1-34 (2)	F		

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Алгоритми діяльності працівників психологічної служби : Т. 2 / авт. кол. за заг. ред. В. Г. Панка. Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2020. 106 с.
2. Застосування діагностичних мінімумів в діяльності працівників психологічної служби: практичний посібник / авт.-упор.: І. І. Ткачук, Н. В. Пророк, Н. В. Лунченко, В. М. Горленко, В. Д. Острова, Н. В. Сосновенко; за заг. ред. В. Г. Панка. 2-ге вид., доповн. і переробл. Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2024. 100 с
3. Легка Л.М., Семенча Л.Г. Організація діяльності психологічних служб : навч. посіб. Львів: Новий світ, 2000, 2017. 370 с.
4. Організація діяльності психологічних служб: навчальний посібник / Легка Л. М., Семенча Л. Г. Львів: "Новий Світ – 2000", 2024. 372 с.
5. Панок В.Г. Психологічна служба: підручник / В.Г.Панок, А.Г.Обухівська, В.Д.Острова та ін. К.: Ніка-Центр, 2016. 362 с.

Допоміжна

1. Городнова Н. М. Кабінет психолога в системі освіти. К.: Шк.. світ, 2009. 128 с.
2. Довідник нормативно-правових документів психологічної служби та психолого-медико-педагогічних консультацій системи освіти України / Упоряд.: Ю. А. Луценко, А. Г. Обухівська, І. В. Луценко, Н. В. Сосновенко. К. : Український НМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2014. 475 с.
3. Дуткевич Т. В. Савицька С. В. Практична психологія: Вступ у спеціальність. Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2007. 256 с.
4. Митник О. Я. Організація психологічної служби. Київ : Слово, 2017. 122 с.
5. Панок В. Г. Психологічна служба вищого навчального закладу (організаційно-методичні аспекти) / Панок В. Г., Острова В. Д. К.: «Освіта України», 2010. 230 с.
6. Приходько Ю.О. Практична психологія: введення у професію: навч. посіб. К.: Каравела, 2012. 247 с.
7. Психологічна служба : підруч. / наук ред В.Г. Панок, А.Г. Обухівська, В.Д. Острова та ін. К.: Ніка-Центр, 2016. 362 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Міжнародного гуманітарного університету: офіційний сайт. URL: https://mgu.edu.ua/science_library
2. Бібліотека Університету Ушинського : офіційний сайт. URL: <https://library.pdpu.edu.ua>
3. Міністерство освіти і науки України: офіційний сайт. URL: <http://www.mon.gov.ua>
4. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського: офіційний сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
5. Одеська національна наукова бібліотека: офіційний сайт. URL: <http://odnb.odessa.ua/>